

Abstract.

Voronyanskyi O.V., Kulishenko T.Y. The power system as an element of economic relations: the mechanism of reproducibility.

The authors based neoinstitutional paradigm analyzes mechanism to ensure the reproducibility of the system power factor value in economic relations. It is shown that this mechanism is the basis of inequality relations agent positions, which creates asymmetry phenomenon of exchange. In turn, the ability of spending significant resources to convert their dependence on power consumers in the benefits for themselves creates economic institutions aimed at blocking access to resources such other exchange participants.

Keywords: *economic power, resource distribution, asymmetrical exchange.*

УДК 35.088

**ПРАВОВІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ
ДЕРЖАВНОГО СЛУЖБОВЦЯ**

**ГАЦЬКО А.Ф., К.Е.Н., ДОЦЕНТ,
БОГОМОЛОВА К.С., АСИСТЕНТ,**

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА**

Постановка проблем у загальному вигляді. Висвітлення проблем етики та моралі в державному управлінні України стає все більш актуальним. Це пов'язано з тим, що образ державного службовця з часів командно-адміністративної системи влади докорінно змінився. Державні службовці «старого зразка» були орієнтовані на чітке виконання наказів зверху, формальне ставлення до людей, було небажаним вміти аналізувати.

Реалії сьогодення вказують на необхідність впровадження нових норм і правил, в основу яких покладені такі критерії як компетентність, вміти поводити себе тактовно у спілкуванні з людьми, повага до закону, повага до особистості, допомога громадянам у вирішенні проблем.

Сучасний державний службовець – представник не власних інтересів, а інтересів держави, тому вся його діяльність повинна бути спрямованою на вирішення проблемних питань інших людей. Головним засобом регулювання та контролю державного управління та поведінки державних службовців, які повинні забезпечувати досягнення цієї мети, є право і мораль.

Негативне ставлення до органів державної влади, низький рівень

довіри до її інститутів склалися в сучасному суспільстві саме через втрату поваги до статусу «державного службовця», адже, влада в руках державних службовців стала інструментом вирішення власних проблем та задоволення особистих потреб. За таких умов проблема формування позитивного іміджу державного службовця в українському суспільстві останнім часом набуває особливої актуальності, проте залишається малодослідженою.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Ключові аспекти цієї проблематики висвітлювали такі вітчизняні науковці, як В.Б. Авер'янов, В.Д. Бакуменко, Б.А. Гасвський, В.Д. Горбатенко, С.Д. Дубенко, В.Л. Коваленко, В.А. Малахов, І.Ф. Надольний, О.Ю. Оболенський, Є.В. Ромат, В.В. Цветков та інші. Проте дана проблема залишається малодослідженою.

Формування цілей статті. Метою статті є аналіз законодавчої та нормативно-правової бази з питань етики та моралі державних службовців, визначення основних факторів, які негативно впливають на імідж державного службовця та розгляд заходів щодо його покращання.

Виклад основного матеріалу дослідження. Державний службовець – це громадянин України, який займає посаду державної служби в органі державної влади, іншому державному органі, його апараті (секретаріаті), одержує заробітну плату за рахунок коштів державного бюджету та здійснює встановлені для цієї посади повноваження, безпосередньо пов'язані з виконанням завдань і функцій такого державного органу, а також дотримується принципів державної служби. Таке тлумачення надає нам ч. 2 ст. 1 Закону України «Про Державну службу» [1].

Сфера дії цього Закону поширюється як на Президента, міністрів, депутатів, суддів, прокурорів, працівників правоохоронних органів так і на працівників державних підприємств, установ, організацій, інших суб'єктів господарювання державної форми власності, а також навчальних закладів, заснованих державними органами.

Вказаний Закон регулює відносини, що виникають у зв'язку із вступом на державну службу, її проходженням та припиненням, визначає правовий статус державного службовця, його основні права та обов'язки, а також принципи державної служби, до яких зокрема відносяться: законність, професіоналізм, патріотизм, добросовісність, ефективність, забезпечення рівного доступу до державної служби, політичної неупередженості, прозорості і стабільності.

Діюча система державної служби України, має ряд питань які потребують негайного вирішення, це нормативне врегулювання вимог професійної етики державних службовців та створення позитивного іміджу державного службовця. Однак не лише само по собі визначення морально-етичних принципів службової поведінки державних службовців і їх позитивного іміджу, а й законодавче закріплення механізму за їх контролем та дотриманням, як з боку держави так і громадських організацій має велике соціальне значення та є головною тенденцією сучасного розвитку суспільства.

Що ж стосується етики державних службовців у країнах ЄС, то вона формується в руслі розбудови етичної інфраструктури як відповідь на вимогу гармонізації службової етики і боротьби з корупцією. Згідно із Страсбурзькою рекомендацією Комітету Міністрів Ради Європи (травень, 2000), щодо унормування поведінки державних службовців, було запропоновано модель (зразок) Кодексу поведінки державних службовців, відповідно до якого розробляються національні кодекси. Це сприяло не лише прийняттю національних кодексів, а й створенню спеціальних державних інституцій з проблем етики, впровадженню етичної освіти тощо.

З метою визначення шляхів удосконалення державної служби в Україні відповідно до загальних засад її функціонування у державах Європейського Союзу, Президентом України було видано Указ «Про Концепцію адаптації інституту державної служби в Україні до стандартів Європейського Союзу» в якому було вказано на необхідність вдосконалення нормативного регулювання вимог професійної етики державних службовців, підстав та процедури притягнення до відповідальності за її порушення [2].

З цією метою створено Національне агентство з питань запобігання корупції, яке відповідно до ст. 11 Закону України «Про запобігання корупції» займається здійсненням моніторингу та контролю за виконанням актів законодавства з питань етичної поведінки, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та порівняних до них осіб [3].

Враховуючи те, що державний службовець, це особа яка наділена певними владними повноваженнями, спрямованими на виконання функцій держави, багато хто забуває про те, що державний службовець, окрім прав, наданих йому законом, має також і певні обов'язки. Основні обов'язки державного службовця вказано у ст. 8 Закону України «Про Державну службу» [1], це зокрема:

1) дотримуватися Конституції та законів України, діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України;

2) дотримуватися принципів державної служби та правил етичної поведінки;

3) поважати гідність людини, не допускати порушення прав і свобод людини та громадянина;

4) з повагою ставитися до державних символів України;

5) обов'язково використовувати державну мову під час виконання своїх посадових обов'язків, не допускати дискримінацію державної мови і протидіяти можливим спробам її дискримінації;

6) забезпечувати в межах наданих повноважень ефективне виконання завдань і функцій державних органів;

7) сумлінно і професійно виконувати свої посадові обов'язки;

8) виконувати рішення державних органів, накази (розпорядження), доручення керівників, надані на підставі та у межах повноважень, передбачених Конституцією та законами України;

9) додержуватися вимог законодавства у сфері запобігання і протидії корупції;

10) запобігати виникненню реального, потенційного конфлікту інтересів під час проходження державної служби;

11) постійно підвищувати рівень своєї професійної компетентності та удосконалювати організацію службової діяльності;

12) зберігати державну таємницю та персональні дані осіб, що стали йому відомі у зв'язку з виконанням посадових обов'язків, а також іншу інформацію, яка відповідно до закону не підлягає розголошенню;

13) надавати публічну інформацію в межах, визначених законом.

Таким чином, законодавець на перше місце ставить принцип законності, а на друге місце - правила етичної поведінки та питання іміджу державного службовця і хоча не називає їх принципами, однак приділяє їм значну увагу, оскільки само по собі сумлінне виконання всіх вказаних обов'язків створює високо моральний та позитивний імідж державного службовця.

На превеликий жаль, на теперішній час, державний службовець, в суспільстві, асоціюється із бюрократією та корупцією в її найгірших формах. Кризовий стан вітчизняної державної служби, очевидними проявами якого є недостатній рівень професіоналізму та моральних якостей державних службовців, поширення таких аморальних явищ як корупція, хабарництво, кумівство, байдужість до проблем пересічної

людини, суспільства та держави вкрай негативно впливає на конкурентоспроможність держави в цілому, та як наслідок загальний рівень життя та добробуту в суспільстві.

Саме тому, останнім часом так багато зусиль витрачається як державою так громадськими організаціями на боротьбу із корупцією та унеможливлення користування плодами від корупційної діяльності. З цією метою утворюються недержавні громадські організації, які відслідковують життя високопосадовців та їх видатки на відповідність їх доходам та членам їх родин. Протягом останніх двох років було прийнято цілу низку законів та підзаконних нормативно правових актів, які сприяють боротьбі з корупцією та створення позитивного іміджу як самої державної служби так і безпосередньо державного службовця [4,5,6].

Однак само по собі прийняття нових законів та підзаконних нормативно-правових актів не вирішує проблему створення позитивного іміджу, оскільки для їх виконання, доволі часто банально не вистачає або просто не виділяються гроші в бюджеті, тому реформи далі паперу не йдуть.

Крім того, необхідно вказати і на те, що з прийняттям нових законів скасовуються старі закони і не завжди гарні положення які існували в скасованому законі знаходять своє відображення в новому. Так Законом України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 було скасовано Закон України «Про правила етичної поведінки», в якому існувала вимога, щодо формування довіри до влади та вказувалось, що особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, забезпечують позитивну репутацію органів державної влади, органів місцевого самоврядування, всіляко сприяють зміцненню довіри громадян до влади, утверджують чесність, неупередженість та ефективність влади [7].

Також, з чинного законодавства, регламентуючого діяльність державного службовця зникла вимога, щодо толерантності, яка була передбачена скасованим Законом України «Про правила етичної поведінки», під якою розумілось необхідність ставитись із повагою до політичних поглядів, ідеологічних та релігійних переконань інших осіб.

Таким чином, сам собою напрошується висновок про відсутність потреби держави в чесних службовцях, здатних створювати не лише позитивний імідж а й позитивну репутацію ставлячись із повагою до політичних поглядів, ідеологічних та релігійних переконань інших осіб.

Зростання в суспільстві негативних оцінок та відгуків, щодо діяльності державних службовців та державних органів прямо пропорційно позначається на іміджі державного службовця та державної служби для якої імідж має важливе статусне та функціональне значення. Імідж є індикатором рівня довіри та критерієм оцінки суспільством ефективності управлінської діяльності держави. Він фіксує відповідність дій державних органів вимогам та очікуванням певних соціальних груп і суспільства в цілому. Внаслідок цього імідж значною мірою впливає на ставлення громадян до органів державної влади, визначає ступінь підтримки діяльності державної служби та програм її реформування. Позитивний імідж державного службовця є необхідною умовою ефективного функціонування й розвитку державних інститутів та задоволення інтересів суспільства.

Імідж будь-якої державної інституції формується завдяки різним чинникам, серед яких в першу чергу необхідно відзначити засоби масової інформації: радіо, телебачення, друковані засоби масової інформації. Останнім часом дуже великий вплив на суспільну думку відіграє мережа Інтернет та соціальні мережі, в яких має можливість прийняти участь в дискусії будь-яка небайдужа особа. Саме завдяки засобам масової інформації іноді вдається надати розголосу певним проблемам, пов'язаним із корупційними зловживаннями, що унеможливує або ускладнює в подальшому їх «вирішення» або замовчування і, як наслідок дозволяє притягнути корупціонерів до відповідальності.

Як вказано у ст. 19 Конституції України, яка є основним законом держави, органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України [8].

В той же час, непрофесіоналізм та некомпетентність державних управлінців вже неодноразово в новітній історії України досягали своєї критичної точки, що призводило до революцій та виходу людей на майдан з вимогами змінити ставлення до вимог законності, забезпечення соціальної справедливості, нетерпимості до кумівства та корупції і в першу чергу всі ці вимоги висувались до представників державної влади.

Низький рівень професіоналізму, відверта неосвіченість призначення на посади в державних установах за партійним принципом та за квотами або за родинними зв'язками призвела до втрати цілого прошарку спеціалістів, які були професіоналами своєї

справи і завдяки яким зберігався імідж державного службовця як освіченої, компетентної людини.

Відсутність чітких критеріїв оцінки таких принципів державної служби як етичність поведінки, сумлінність, професіоналізм, компетентність, ефективність унеможливає об'єктивне оцінювання діяльності державного службовця. В той же час, поведінка високопосадовців, яких періодично викривають у корупційних схемах та отриманні хабарів, їх шикарне життя на фоні підлеглих, які отримують мізерні зарплати, свідчить або про відсутність моральних принципів, або про їх невисокий рівень у керівників таких державних органів і тому вимагати у звичайних «рядових» державних службовців дотримання норм етикету, суспільству стає дедалі важче.

Недоведеність гучних кримінальних справ до логічного кінця та вихід на волю найбільших корупціонерів, який відбувається, як правило, завдяки непрофесіоналізму правоохоронних та контролюючих органів і корумпованості правоохоронної та судової системи так само вкрай негативно впливає на імідж державного службовця, якого останнім часом пересічний громадянин порівнює із тругнем, який нічого не виробляє а лише бере хабарі і отримує заробітну плату із державного бюджету.

С. Колосок запропонував наступну структуру іміджу органу державного управління:

1. Діловий імідж організації - це уявлення про організацію як суб'єкта ділової активності. Як складові ділового іміджу організації виступають повнота і своєчасність наданих послуг громадянину.

2. Імідж працівників включає уявлення про стиль життя, суспільний статус і деякі особистісні (психологічні) характеристики.

3. Внутрішній імідж організації - це уявлення співробітників про свою організацію. Основними детермінантами внутрішнього іміджу є культура організації і соціально-психологічний клімат.

4. Імідж керівника або основних керівників організації включає уявлення про можливості, ціннісні орієнтації, психологічні характеристики і зовнішність керівників.

5. Імідж персоналу - це збірне, узагальнене уявлення про персонал, що розкриває найбільш характерні для нього риси. Фахова компетентність включає: мобільність (швидкість і якість обслуговування); акуратність у виконанні посадових обов'язків; точність виконання роботи; інформованість (готовність надати консультацію чи довідку з приводу будь-якого проблемного питання); висококваліфіковану фахову підготовку; культуру спілкування:

комунікабельність (приязність у спілкуванні, успіх), слухність усних виступів; соціально-психологічні характеристики співробітників, а також їх соціально-демографічні й фізичні дані: вік, стать, наявність/відсутність фізичних вад.

6. Візуальний імідж організації - це уявлення про організацію, субстратом якого є зорові відчуття, що фіксують інформацію про інтер'єр офісу, приймальню керівника, кабінет, символіку організації.

7. Соціальний імідж організації - це уявлення широкої громадськості про соціальні цілі й роль організації в економічному, соціальному і культурному житті громадськості.

8. Імідж послуги - це уявлення людей стосовно особливих характеристик, якими є ці послуги [9].

На нашу думку, найгірше в терміні «імідж» та, відповідно, «іміджі державного службовця» є саме штучна імітація або подання зовнішньої форми, мислене уявлення. Тобто, відсутність аналізу глибинної сутності та сприйняття за зовнішньою картинкою або формою. В той же час, на превеликий жаль, законодавець в жодному із вказаних вище нормативно правових актів, які регулюють питання діяльності державного службовця, не вказує на необхідність створення позитивної репутації або реноме державного службовця та державної служби, які в свою чергу є громадською думкою про когось чи щось, соціальною оцінкою чи усталеними уявленнями про особу чи об'єкт, що впливає на ставлення суспільства до цієї особи чи об'єкта.

Тобто, бажано було, якби суспільство та законодавець намагались здійснити трансформацію від мінливого іміджу, який характеризується переважно зовнішніми чинниками до репутації державного службовця, державного органу, державної служби яка формується роками і має більш глибокий зміст, оскільки інколи навіть можливо визначити ринкову вартість ділової репутації – гудвіл.

Ми цілком погоджуємося з пропозиціями О.П. Западінчука щодо можливих шляхів підвищення іміджу державної служби, серед яких: удосконалення правової та нормативної бази, удосконалення системи контролю та нагляду за дотриманням законодавства про державну службу, оздоровлення морального середовища державної служби, зміна системи мотивації праці державних службовців і професійної соціалізації; створення системи якості регламентації публічних послуг, що надаються державними службовцями з метою створення соціально орієнтованої системи держслужби, відповідно до нових вимог суспільного розвитку українського суспільства [10].

Висновки. В умовах сучасної трансформації суспільства має бути сформовано новий тип державного службовця, який повинен стати взірцем дотримання законності та виконання обов'язків державного службовця, послідовності у діях, небайдужості до людських проблем, патріотизму, професійності, чемності у спілкуванні з громадянами та своїми колегами. Перелічені чинники, а також ухвалення відповідного пакету законодавчих актів, на нашу думку, здатні вплинути не тільки на формування позитивного іміджу окремого державного службовця, але й державної служби в цілому, забезпечуючи стабільну основу конституційної єдності українського суспільства.

На останок хотілось би побажати нашим можновладцям мати такий рівень свідомості та політичної відповідальності, як у керівника Токійської столичної префектури Йоніті Масудзоє, який 15.06.2016 року оголосив про свою відставку, в зв'язку із скандалом, що розгорівся на підставі відомостей, які потрапили у пресу про регулярне використання службового автомобіля для поїздок на дачу.

Література.

1. Про державну службу: Закон України «Про державну службу» від 10.12.2015 № 889-VIII. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/889-19>.

2. Про Концепцію адаптації інституту державної служби в Україні до стандартів Європейського Союзу: Указ Концепція від 05.03.2004 № 278/2004. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/278/2004>.

3. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>.

4. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей подання службовими особами декларацій про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру у 2016 році: Закон України від 15.03.2016 № 1022-VIII. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1022-19>.

5. Про затвердження Загальних правил етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування : Наказ Національного агентства України з питань державної служби від 05.08.2016 № 158. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1203-16>.

6. Про початок роботи системи подання та оприлюднення декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування Рішення Національного агентства з питань запобігання корупції від 10.06.2016 № 2. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0958-16>.

7. Про правила етичної поведінки: Закон України від 04.07.2013 р. № 406-VII. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4722-17>.

8. Конституція України: Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.

9. Колосок С. Зв'язок з громадськістю у формуванні іміджу органів державного управління: автореф. дис. канд. держ. упр.: спец. 25.00.01 «Теорія та історія державного управління» / С. Колосок. – К., 2003.

10. Западничук О.П. Формування іміджу державної служби в умовах розвитку інформаційного суспільства / О.П. Западничук // Державне управління та місцеве самоврядування. – 2012. № 3 (14). С. 239 – 247.

References.

1. Pro derzhavnu sluzhbu: Zakon Ukrainy «Pro derzhavnu sluzhbu» [On the Civil Service Law of Ukraine «On civil service»]. (2015, 10 December). zakon5.rada.gov.ua. Retrieved from <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/889-19> [in Ukrainian].

2. Pro Kontseptsiuu adaptatsii instytutu derzhavnoi sluzhby v Ukraini do standartiv Yevropeiskoho Soiuzu [On the Concept of adaptation of public service in Ukraine to EU standards]. (2004, 5 March). zakon3.rada.gov.ua. Retrieved from <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/278/2004> [in Ukrainian].

3. Pro zapobihannia koruptsii [Prevention of Corruption]. (2014, 14 October). zakon5.rada.gov.ua. Retrieved from <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1700-18> [in Ukrainian].

4. Pro vnesennia zmin do deiakykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shchodo osoblyvostei podannia sluzhbovymy osobamy deklaratsii pro maino, dokhody, vytraty i zobov'iazannia finansovoho kharakteru u 2016 rotsi [On amendments to some legislative acts of Ukraine concerning the characteristics submission officials declarations of property, income, expenses and financial obligations in 2016]. (2016, 15 March). zakon0.rada.gov.ua. Retrieved from <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1022-19> [in Ukrainian].

5. Pro zatverdzhennia Zahalnykh pravyl etychnoi povedinky derzhavnykh sluzhbovtsiv ta posadovykh osib mistsevoho samovriaduvannia [On approval of the General Rules of Ethical Conduct for civil servants and local government officials]. (2016, 5 August). *zakon2.rada.gov.ua*. Retrieved from <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1203-16> [in Ukrainian].

6. Pro pochatok roboty systemy podannia ta opryliudnennia deklaratsii osib, upovnovazhenykh na vykonannia funktsii derzhavy abo mistsevoho samovriaduvannia Rishennia Natsionalnogo ahentstva z pytan zapobihannia koruptsii [On top of the system presentation and disclosure of declarations of persons authorized to perform state functions or local government decision of the National Agency for the Prevention of Corruption]. (2016, 10 June). *zakon2.rada.gov.ua*. Retrieved from <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0958-16> [in Ukrainian].

7. Pro pravyla etychnoi povedinky [On the rules of ethical conduct]. (2013, 4 July). *zakon4.rada.gov.ua*. Retrieved from <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4722-17> [in Ukrainian].

8. Konstytutsiia Ukrainy [Constitution of Ukraine]. (1996, 28 June). *zakon0.rada.gov.ua*. Retrieved from <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр> [in Ukrainian].

9. Kolosok S. (2003). Zv'язok z hromadskistiu u formuvanni imidzhu orhaniv derzhavnogo upravlinnia [Public Relations in shaping the image of government]. *Abstract of dissertation of candidate of economic Sciences*. Kyiv, p. 20 [in Ukrainian].

10. Zapadynchuk O.P. (2012). Formuvannia imidzhu derzhavnoi sluzhby v umovakh rozvytku informatsiinoho suspilstva [Formation of image of public service in the development of the information society]. *Derzhavne upravlinnia ta mistseve samovriaduvannia – Public administration and local self-government*, No 3 (14), pp. 239-247 [in Ukrainian].

Анотація.

Гацько А.Ф., Богомолова К.С. Правові основи формування іміджу державного службовця.

Аналізується правові основи формування іміджу державного службовця в умовах сучасного розвитку суспільства. На основі законодавчої та нормативно-правової бази з питань етики та моралі державних службовців розглядаються основні аспекти сучасного розуміння державної служби. Обґрунтовується необхідність формування позитивного іміджу державного службовця, з метою змінити ставлення громадян до органів державної влади, підвищити рівень довіри суспільства до діяльності державної служби та програм її реформування, а також для запобігання виникнення передумов для соціальної напруженості, деструктивних процесів та кризових ситуацій в суспільстві.

Ключові слова: закон, імідж, державний службовець, державна служба.

Аннотация.

Гацько А.Ф., Богомолова К.С. Правовые основы формирования имиджа государственного служащего.

Анализируются правовые основы формирования имиджа государственного служащего в условиях современного развития общества. На основе законодательной и нормативно-правовой базы по вопросам этики и морали государственных служащих рассматриваются основные аспекты современного понимания имиджа государственной службы. Обосновывается необходимость формирования положительного имиджа государственного служащего, с целью изменить отношение граждан к органам государственной власти, повысить уровень доверия общества к деятельности государственной службы и программам ее реформирования, а также для предотвращения предпосылок социальной напряженности, деструктивных процессов и кризисных ситуаций в обществе.

Ключевые слова: закон, имидж, государственный служащий, государственная служба.

Abstract.

Gatsko A.F., Bogomolova K.S. Legal basis for the creation of a public servant image.

Analyzes the legal basis of image formation of a civil servant in the modern development of society. Based on the legislative and regulatory framework of ethics and morality of public servants considered understanding of basic aspects of public service. The necessity of creating a positive image of the civil servant, in order to change public attitudes to government, increase public confidence in the activities of public service and its reform programs, and to prevent the preconditions for social tension, destructive processes and crises in society.

Keywords: law, image, the civil servant, the civil service.

УДК: 631.16:658.14.02

**НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНА РОБОТА
У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ**

**МАЛІЙ О.Г., К.Е.Н., ДОЦЕНТ,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА**

Постановка проблеми у загальному вигляді. Фінансові відносини, які реалізуються під час господарської діяльності і стосуються формування і використання капіталу і доходів позначаються на функціонуванні та розвитку підприємств, як самостійних господарюючих суб'єктів.